

תאריך עדכון: 27/11/2014

שם המרצה: פרופ' רות פלדמן

שם הקורס: אתיקה

מספר הקורס: 60-753-01

סוג הקורס: (שיעור, תרגיל, סמינר, סדנה וכד') שיעור

שנת לימודים: תשע"ה   סמסטר: א   היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): מטרת הקורס היא להפגיש את הסטודנטים העוסקים בעבודה קלינית עם סוגיות אתיות בתחום בריאות הנפש, סקירת הנושא האתי מן הבחינה הפילוסופית, החברתית, הטיפולית והמחקרית, יישומה של האתיקה בתחום בריאות הנפש והבעיות האתיות הקיימת אינהרנטית בטיפול בילדים. הכרת התקנון האתי של ארגון הפסיכולוגים הישראלי תלווה בהצגת מקרים ובדיון תיאורטי תוך כדי הצגת הקושי במעשה הטיפולי כאשר תקנות אתיות נפגשות במורכבות המפגש הטיפולי

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

מבנה הקורס

הקורס מחולק לשני חלקים: בכל שיעור ישנו חלק של סקירה ודיון לאור ספרות על אחד מנושאי הקורס לאחר קריאת מאמר של הסטודנטים. בחלקו השני של השיעור ישנה פרזנטציה בה סטודנט מתייחס לאחד מן החוקים בתקנון האתי בהקשר למקרה קונקרטי מעבודתו, מתייחס לשאלה האתית שעלתה והקבוצה דנה בנושא האתי על פי תקנוני האתיקה של מקצועות בריאות הנפש.

נושאי הקורס הם:

1. האתיקה כתחום ידע: שאלות בפילוסופיה של האתיקה, מהי הגדרתה התיאורטית של אתיקה מקצועית, האתיקה בראי החברה
2. האתיקה במקצועות הטיפוליים – למידת הקוד האתי של הסתדרות הפסיכולוגים בישראל, נושאים הקשורים בעבודת הפסיכולוגי: סודיות, חוזה, הקלינאי והפציינט, הפרה של כללי האתיקה
3. סוגיות אתיות המתייחסות לילדים בגילאים שונים, בפתולוגיות שונות ובגישות טיפוליות שונות
4. אתיקה במחקר

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1			
2			
3			

ג. חובות הקורס:

פרזנטציה בכיתה ועבודה מסכמת בהקף של 8-10 עמודים באחד מנושאי האתיקה מלווה בדוגמא קלינית (50% כל אחד)

ד. ביבליוגרפיה: (חובה + רשות)

Koocher G.P. & Keith-Spiegel, P. (1998, 1985). Ethics in psychology: Professional standards and cases (second & first edition). New York: Oxford University Press.

Bollas, C. & Sundelson, D. (1995). The new in informants: The betrayal of confidentiality in psychoanalysis and psychotherapy. NJ: Jason Aronson.

Pope, K.S. (1991). Ethics in psychotherapy and counseling.

Beauchamp, T.L. & Childerss, J.F. (1994). Principles of biomedical ethics. NY: Oxford University Press.

Gutheil, T.C., Gabbard, G.O. (1993). The concept of boundaries in clinical practice: Theoretical and risk-management dimensions. American Journal of Psychiatry, 150:2, 188-196.

שפיר, ג., אכמון, י. ווילן, ג. (2003). סוגיות אתיות במקצועות הטיפול והיעוץ הנפשי. ירושלים, הוצאת מגנס הד ד. (1989). אתיקה ורפואה. אוניברסיטה משודרת, משרד הבטחון.
 ויצטום, א. וחקן, א. (1993). קשר מיני בין מטפל למטופל: היבטים אתיים וקליניים. שיחות, 2 עמודים 85-92
 ויצטום, א. ואחרים (1994). סודיות רפואית, חיסיון רפואי ושמירת הפרטיות. הרפואה, 126 (חוברת ט), 543-549.
 ויצטום, א., מרגולין, י., לוי, ע. (1996). סודיות וחסיון בטיפול: חידושים ועדכונים. שיחות, י (2), 151-153 .
 בר-אל, י., דורסטר, ר., מזר, י., רבינוביץ, י., קנובלר, ח. (1999) אשפוז כפוי בראי הפסיקה החדשה מההיבט של זכויות החולים. הרפואה, 136, עמ 15-20.
 זומר אלי (1999) יחסים מקבילים. פיתוי וניצול מיני בפסיכותרפיה ויעוץ. הוצאת פפירוס/אוניברסיטת תל אביב.
 צדיק, י. (1992) "החדר הפרוץ" - על כירסום הסודיות המקצועית באמצעות חקיקה. שיחות, ו (2), 173-175 .
 צדיק, י. ואחרים (1998). הסכמה של הורים, שחיים בנפרד, לטיפול נפשי בקטין (כולל הורים בתהליכי גירושין או גרושים). שיחות, יב (3), 212-216 .
 קיטרון, ד. (1997). סודיות, חסיון בטיפול ויחס בתי המשפט – האומנם מסתמן מהפך? שיחות, יא (3), 228-229 .
 רובין, ש. (1998). איזון בהדרכה בפסיכותרפיה: מחויבות למטפל ומחויבות למטופל. שיחות, יב (2), 94-144.

אילון, ר. (1998). דברים שהפסיכולוג צריך לדעת: מדריך שימושי. הסתדרות הפסיכולוגים בישראל.